

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 2012

410/2012

Laki

ydinenergilain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 29 päivänä kesäkuuta 2012

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ydinenergilain (990/1987) 2 §:n 4 momentti, 3 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohta, 7 i §:n 3 momentti, 7 l §:n 2 momentti, 7 q §:n 2 momentti, 43 §:n 2 momentti, 53 a §:n 2 momentti, 60 a § ja 63 §:n 1 momentin 8 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 4 momentti, 3 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohta, 7 i §:n 3 momentti, 7 l §:n 2 momentti, 7 q §:n 2 momentti, 43 §:n 2 momentti, 53 a §:n 2 momentti ja 63 §:n 1 momentin 8 kohta laissa 342/2008 ja 60 a § laeissa 870/1999 ja 342/2008, sekä lisätään 3 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1420/1994, 342/2008 ja 269/2011, uusi 11—13 kohta, 55 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1420/1994 ja 342/2008, uusi 5 momentti, 63 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 738/2000 ja 342/2008, uusi 9 kohta ja 75 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 342/2008 ja 622/2011, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Lain soveltamisala

Ydinaineiden sekä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen aineiden, laitteiden, laitteistojen ja tietoaineiston viennistä säädetään kaksikäyttötuotteiden vientiä, siirtoa, välitystä ja kauttakulkua koskevan yhteisön valvontajärjestelmän perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 428/2009 sekä kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetussa laissa (562/1996). Jos ydinaine tai edellä tarkoitettu muu aine on samalla tämän

lain 3 §:ssä tarkoitettua ydinjätettä, sovelletaan sen vientiin tämän lain säännöksiä.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 9) viennillä Suomesta tai Suomen alueen kautta tapahtuvaa vientiä toiseen valtioon;
- 10) tuonnilla tuontia toisesta valtiosta Suomeen;
- 11) tarkastuslaitoksella organisaatiota, joka todentaa ydinlaitosten rakenteiden ja laitteiden

den suunnittelun ja valmistuksen vaatimustenmukaisuutta sekä tekee niiden käytönai-
kaisia tarkastuksia;

12) testauslaitoksella organisaatiota, joka suorittaa erikoisosaamista vaativia testaus-
toimenpiteitä;

13) päteväntielimellä riippumatonta asian-
tuntijaelintä, joka suunnittelee, toteuttaa, ar-
vioi ja todistaa rikkomattomien testausten pä-
tevänteitä.

7 i §

Henkilöstö

Luvanhaltijan on nimettävä henkilöt, joi-
den vastuulla on huolehtia ydinlaitoksen val-
miusjärjestelyistä, turvajärjestelyistä ja ydin-
materiaalivalvonnasta. Vastuuhenkilöksi ja
hänen varahenkilökseen voidaan nimetä vain
Säteilyturvakeskuksen kunkin tehtävän osalta
erikseen hyväksymät henkilöt.

7 l §

Turvajärjestelyt

Ydinlaitoksella on oltava turvajärjestelyjen
suunnitteluun ja toimeenpanoon koulutettuja
turvahenkilöitä (turvaorganisaatio). Ydinlai-
toksen toimintaan liittyvän ydinmateriaalin
tai ydinjätteen kuljetuksen ja varastoinnin
turvaamiseksi on oltava turvahenkilöitä.

7 q §

Yleiset turvallisuusmääräykset

Ydinvoimalaitoksen turvallisuutta koske-
vat turvallisuusmääräykset voidaan valtio-
neuvoston asetuksella säätää tarvittavilta osin
koskemaan myös muita ydinreaktorilla varus-
tettuja ydinlaitoksia. Ydinvoimalaitoksen val-
miusjärjestelyjä koskevat turvallisuusmäärä-

ykset voidaan valtioneuvoston asetuksella
säätää tarvittavilta osin koskemaan myös
muuta ydinlaitoksia ja ydinjätteen kuljetuk-
sia.

43 §

*Vastuumäärän ja rahastotavoitteen vahvista-
minen*

Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa ka-
lenterivuoden lopussa kunkin jätehuoltovel-
vollisen kuluvan kalenterivuoden vastuumää-
rän sekä tekee päätöksen vastuumäärästä sitä
seuraaville kahdelle vuodelle. Samalla minis-
teriö vahvistaa rahastotavoitteen seuraavalle
vuodelle. Ministeriö voi poiketa edellä tar-
koitetusta aikataulusta, jos siihen on perus-
teltu syy.

53 a §

Ydinlaitoksen haltijalta kerättävä maksu

Edellä 1 momentissa säädetty velvollisuus
täytetään maksamalla Valtion ydinjätehuolto-
rahastoon vuosittain maksu, joka on 260 eu-
roa kultakin luvassa ilmoitetulta nimellisläm-
pötehon megawatilta tai periaatepäätöksessä
ilmoitetulta suurimman lämpötehon megawa-
tilta tai, jos periaatepäätöksen nojalla on
haettu rakentamislupaa, lupahakemuksessa il-
moitetulta nimellislämpötehon megawatilta.
Valtioneuvoston asetuksella voidaan tämä
euromäärä säätää pienemmäksi.

55 §

Valvontaviranomainen

Sen jälkeen kun eduskunta on päättänyt
jättää voimaan yleiseltä merkitykseltään hu-
mattavan ydinlaitoksen rakentamista koske-
van periaatepäätöksen, Säteilyturvakeskus
voi periaatepäätöksen haltijan pyynnöstä tar-
kastaa ydinlaitosta ja sen järjestelmiä, tarkas-
taa ja hyväksyä laitteita ja rakenteita koske-

via suunnitelmia sekä tarkastaa ja valvoa yksittäisten laitteiden ja rakenteiden valmistusta. Laitospaikalla ei kuitenkaan saa aloittaa ydinturvallisuuteen vaikuttaviin rakenteisiin liittyviä töitä ennen rakentamisluvan myöntämistä. Säteilyturvakeskuksen tarkastamia ja hyväksymiä rakenteita ja laitteita voidaan käyttää ydinlaitoksen rakentamiseen vain, jos ne ovat rakentamisluvan mukaisia.

60 a §

Painelaitteiden, rakenteiden ja mekaanisten laitteiden valvonta ja tarkastus

Säteilyturvakeskus hyväksyy ydinteknisten painelaitteiden valmistajan tehtäviinsä sekä tarkastuslaitoksen, testauslaitoksen ja pätevöintieliimen suorittamaan ydinlaitosten painelaitteiden, teräs- ja betonirakenteiden sekä mekaanisten laitteiden tarkastustoimintaan kuuluvia tehtäviä Säteilyturvakeskuksen osoittamassa laajuudessa. Säteilyturvakeskus valvoo tarkastuslaitoksen, testauslaitoksen ja pätevöintieliimen toimintaa.

Tarkastuslaitoksen, testauslaitoksen ja pätevöintieliimen hyväksymisen edellytyksenä on, että ne ovat toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumattomia ja että niillä on vastuuvakuutus. Lisäksi valmistajalla, tarkastuslaitoksella, testauslaitoksella ja pätevöintieliimellä on oltava kehittynyt laatu järjestelmä, ammattitaitoinen ja kokenut henkilökunta sekä valmistuksen ja toiminnan edellyttämät asianmukaisesti kelpoistetut menetelmät, laitteet ja välineet. Hyväksymismenettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Jos painelaitteiden valmistaja, tarkastuslaitos, testauslaitos tai pätevöintieliin ei enää täytä hyväksymisen edellytyksiä tai on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa tai lain nojalla säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta tai päätöksessä annettua määräystä eivätkä annetut huomautukset ja varoitukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, Säteilyturvakeskus voi peruuttaa hyväksymisen. Jos turvallisuuden varmistamisen kannalta perustellut syyt vaativat, Säteilyturvakeskus voi, varattuaan asianomaiselle yhteisölle tai laitokselle tilaisuuden tulla kuulluksi, muuttaa

hyväksymispäätöksessä asetettuja vaatimuksia ja ehtoja.

Säteilyturvakeskus määrittelee turvallisuuden kannalta vähemmän merkittävät ydintekniset painelaitteet, joiden valmistajaa ja testauslaitosta ei ole tarpeen hyväksyä tehtäviinsä 1 momentissa säädetyllä tavalla, sekä vastaavin perustein teräs- ja betonirakenteet ja mekaaniset laitteet, joiden testauslaitosta ei ole tarpeen hyväksyä tehtävänsä 1 momentissa säädetyllä tavalla. Näiltä osin Säteilyturvakeskuksen on asetettava tarpeelliset valmistajan ja testauslaitoksen pätevyyttä koskevat vaatimukset, joiden täytyminen luvanhaltijan on voitava osoittaa.

Tarkastuslaitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään. Tarkastuslaitoksen palveluksessa olevaan työntekijään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

63 §

Valvontaoikeudet

Säteilyturvakeskuksella on tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä sekä Suomea velvoittavissa ydinenergia-alan kansainvälisissä sopimuksissa edellytettyä valvontaa varten oikeus:

8) ottaa ympäristönäytteitä ja käyttää säteilyn havaitsemiseen ja mittaamiseen tarkoitettuja laitteita ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellista valvontaa varten, jotta voidaan varmistua siitä, että 2 §:n 1 tai 2 momentin mukaista toimintaa ei harjoiteta luvattomasti ja että annetut tiedot pitävät paikkansa;

9) tutkia ydinenergian käytössä havaittu normaalia poikkeava tapahtuma tai menetely, jolla on tai saattaa olla olennaista merkitystä ydinenergian käytön turvallisuuden kan-

nalta; tutkinnan suorittaja voi kuulla myös muuta kuin luvanhaltijan palveluksessa olevaa, tutkittavaan asiaan osallista tai siitä muuten tietävää henkilöä.

75 §

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

Tarkastuslaitoksen päätökseen saa vaatia

Naantalissa 29 päivänä kesäkuuta 2012

oikaisua päätöksen tehneeltä tarkastuslaitokselta. Oikaisuvaatimusmenettelystä säädetään hallintolaissa. Päätökseen, jonka tarkastuslaitos antaa oikaisuvaatimuksen johdosta, haetaan valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2012. Sen 60 a § ja 75 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä lokakuuta 2012.

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Elinkeinoministeri *Jyri Häkämies*